

CURS 1

Limbaje regulate:

- Gramatici regulate
 - Automate finite
 - Expresii regulate
- = > Analiza sintactica

Limbaje independente de context:

- Gramatici independente de context, automate push-down
 - Gramatici speciale: $LL(k)$, $LR(k)$
- = > Analiza sintactica

Gramatici de atribut:

= > Analiza semantica si Generare de cod intermediar.

Alfabet = o multime finita si nevida de elemente numite simboluri.

Secventa peste alfabet = o succesiune finita de simboluri din alfabet

Subsecventa = o succesiune de simboluri consecutive dintr-o secventa

Lungimea unei secvente = nr de simboluri din care este formata acea secventa (notatie $|...|$, ex. $|abc| = 3$) (secv vida = eps)

Prefix = o subsecventa care - fie este vida; - fie incepe cu primul simbol al secventei date

Sufix = o subsecventa care - fie este vida; - fie se termina cu ultimul simbol al secventei date.

Operatia *:

alfabet^{*} - inchiderea alfabetului

- multimea tuturor secventelor ce se pot obtine folosind secvente din alfabet

Limbaj = L - limbaj peste alfabet, daca L e inclus in alfabet^*

Cuvant = cuvant al unui limbaj - un element al limbajului

Gramatica independenta de context este un cvadruclu $G = (N, \Sigma, P, S)$

N - este un alfabet de simboluri neterminale

Σ - este un alfabet de simboluri terminale

N intersectat cu Σ = multime vida

P - multimea regulilor de productie

S apartine lui N - simbolul de start

Reg. de productie sunt de forma $A \rightarrow \alpha$, A apartine N, α apartine la $(N \cup \Sigma)^*$

Gramatica regulara:

Reg. de productie sunt de forma:

$A \rightarrow aB$

$A \rightarrow b$

A, B sunt neterminale si a, b terminale

Caz special $S \rightarrow \epsilon$, poate apartine regulilor de productie. In acest caz, S nu apare in membrul drept al nici unei reguli de productie.

BNF(Backus Naur Form)

- Primitive(terminale)
- Variabile metalingvistice : intre paranteze unghiulare
- Conective metalingvistice: | , ::=

EBNF(Extended BNF)

- Primitive(terminale) - intre ghilimele
- Variab metalingvistice
- Conective metalingvistice: =, |, [optional], {de ori cate ori}
- Punctul este folosit ca sfarsit de regula

Analiza lexicala

- Identificatori
- Constate(literali)
- Cuvinte cheie(cuvinte rezervate)
- Operatori aritmetici, relationali,...

- Separatori

Cuvinte cheie - simboluri sintactice

Cuvinte rezervate = nu pot fi folosite ca identificatori

Date: fisier text

Rezultate: FIP, TS sau mesaj de eroare

TS - Tabela de simboluri (informatii despre identificatori si constante)

FIP - forma interna a programului (cod atom lexical, Pozitia in TS unde este cazul)

Analiza lexicala exemplu partial PAG 32

-----CURS 2-----

Automat finit este un ansamblu

$$M = (Q, \Sigma, \delta, q_0, F) :$$

Q – alfabetul starilor

Σ – alfabet de intrare

$\delta : Q \times \Sigma \rightarrow \mathcal{P}(Q)$ functie de tranzitie

$q_0 \in Q$ - stare initială

$F \subseteq Q$ multimea stărilor finale

Cred ca a 3 a chestie e multimea tranzitiilor ????????

Limbaj acceptat de automat

$$L(M) = \{w \mid w \in \Sigma^*, (q_0, w) \xrightarrow{*} (q_f, \varepsilon), q_f \in F\}$$

Automate echivalente

M_1 echivalent cu M_2 daca: $L(M_1) = L(M_2)$

Automat finit determinist (AFD)

- Intr-o stare data si cu o intrare specificata, exista o singura tranzitie valida posibila
- Pentru fiecare combinatie de stare si intrare, exista o tranzitie unica.

Stare1 (Inițială) -- [aeiou] --> Stare2 -- [a-zA-Z] --> Stare3 (Finală)

Automat finit nedeterminist (AFN)

- Intr-o stare cu o intrare specificata, exista posibilitatea de a alege in mai multe tranzitii valide
- Nu este mereu clara tranzitia exacta pe care automatul o va face

Stare1 (Inițială) -- [a] --> Stare2 -- [b] --> Stare2 (Se poate repeta) -- [epsilon] --> Stare3 (Finală)
(cumva ca are bucla, e nedeterminist)

Nu prea inteleg de la pag 48 ce l acolo

Echivalenta dintre AFD si AFN

Teorema:

$$\forall M_1 - \text{AFN} \quad \exists M_2 - \text{AFD echivalent}$$

Nici la 50 nu inteleg mare lucru

AF - stari care nu contribuie la acceptarea unui cuvand:

- Stare neproductiva
- Stare inaccesibila
- Stare productiva
- Stare accesibila

stare productiva: $q \in Q$ a.i.

$$\exists w \in \Sigma^* \text{ si } q_f \in F \text{ a.i. } (q, w) \xrightarrow{*} (q_f, \varepsilon)$$

stare accesibila: $q \in Q$ a.i.

$$\exists w \in \Sigma^* \text{ a.i. } (q_0, w) \xrightarrow{*} (q, \varepsilon)$$

Def. O stare q este productiva daca exista un drum care duce de la starea q la o stare finala q_f folosind simbolurile din w si apoi eps.

Def. O stare q este accesibila daca exista un drum care incepe de la starea initiala q_0 si ajunge la starea q , folosind simbolurile din w .

TEOREME : oricare ar fi M_1 -AF exista M_2 - AF fara stari neproductive/inaccesibile echivalente, Constructie la PAG 55-56

Ceva metode de determinare a AFD echivalent pt un AFN dat, nu stiu daca trebe sa stiu astea la pag 57

Vrem **minimizarea automatelor finite**, sa avem automat determinist cu nr minim de stari, nu contine stari inaccesibile si neproductive, nu contine perechi de stari echivalente.

Minimizarea AFD:

- Automat cu nr minim de stari
- Stari diferite
- Stari k diferite
- Stari echivalente
- Stari k echivalente

Automatul redus:

Fie M_1 - un automat finit oarecare

- Determinam AFD echivalent
- Eliminam stările inaccesibile si neproductive
- Determinam AFD echivalent complet definit

Fie $M = (Q, \Sigma, \delta, q_0, F)$ automatul rezultat.

- Determinăm relația \equiv (stări echivalente, clase de echivalență)
- Pe baza relației \equiv determinăm automatul:

$$M_{\equiv} = (Q/\equiv, \Sigma, \delta_{\equiv}, [q_0], F_{\equiv})$$

Q/\equiv - mulțimea claselor de echivalență

$$\delta_{\equiv}([q], a) = [\delta(q, a)]$$

$$F_{\equiv} = \{[q] \mid q \in F\}$$

TEOREME:

1. Automatul redus are număr minim de stări dintre toate AFD echivalente
2. Oricare ar fi M_1 - AFD, există M_2 - automat redus echivalent

Stări diferite

q_1 și q_2 sunt stări diferite de x aparțin Σ^*

dacă $\exists q_f \in F$ a.i. $(q_1, x) \vdash^*(q_f, \varepsilon)$

și nu există nici un $q \in F$ a.i. $(q_2, x) \vdash^*(q, \varepsilon)$

sau

dacă $\exists q_f \in F$ a.i. $(q_2, x) \vdash^*(q_f, \varepsilon)$

și nu există nici un $q \in F$ a.i. $(q_1, x) \vdash^*(q, \varepsilon)$

x (de mai sus) diferențiază pe q_1 și q_2

Mai este o explicație la PAG 65

La PAG 67 ceva proprietăți ale relației de k -echivalență

-----CURS 3-----

Relații de derivare ????????

- Derivare directă

$g \Rightarrow d$ dacă și numai dacă $g = g_1 a g_2$ și $d = g_1 b g_2$, unde $(a \rightarrow b) \in P$

unde P reprezintă mulțimea producțiilor dintr-o gramatică.

- K -derivare

(o succesiune de k derivări directe)

- $+$ derivare

dacă $\exists k > 0$ a.i. cele 2 secvențe să fie într-o relație de " k derivare"

- * derivare
daca fie cele 2 secvente sunt egale, fie intre ele exista o relatie de +derivare

Tipuri de gramatici

Gramatica monotona: - $\forall a \rightarrow b \in P: |a| \leq |b|$, unde $a, b \in (N \cup \Sigma)^*$

Această condiție specifică că lungimea șirului din partea stângă a regulii a este mai mică sau egală cu lungimea șirului din partea dreaptă a regulii b , pentru orice regulă $a \rightarrow b$ din gramatică.

- caz special: $S \rightarrow \epsilon$ poate sa aparțină lui P . In acest caz S nu apare în membrul drept al nici unei reguli de producție.

Gramatica dependenta de context:

- reguli de producție de forma: $aAb \rightarrow agb$, unde $A \in N, a, b, g \in (N \cup \Sigma)^*$, și g diferit de ϵ .
Aceasta indică că o producție de tip GDC se aplică doar dacă A apare între două șiruri a și b , iar aceasta poate fi înlocuită cu g .
- caz special: $S \rightarrow \epsilon$ poate sa aparțină lui P . In acest caz S nu apare în membrul drept al nici unei reguli de producție.

Gramatica regulara:

- Reguli de producție de forma:
 $A \rightarrow aB$
 $A \rightarrow b$
unde, $A, B \in N$ (nonterminale), iar $a, b \in \Sigma$ (terminale).
- caz special: $S \rightarrow \epsilon$ poate aparține lui P . In acest caz S nu apare în membrul drept al nici unei reguli de producție.

Gramatica independenta de context:

- Reguli de producție de forma:
 $A \rightarrow a$, unde $A \in N$ (nonterminal) și $a \in (N \cup \Sigma)^*$

Clasificarea Chomsky

- Gramatici de tip 0: nici o restricție (suplimentară) referitoare la forma regulilor de producție
- Gramatici de tip 1:
Dependente de context \Leftrightarrow gramatici monotone
- Gramatici de tip 2: gramatici independente de context
- Gramatici de tip 3: gramatici regulate

Limbaje regulate = limbaj generat de o gramatică regulată

Multimi regulate:

1. Φ este o m. reg. peste Σ
2. $\{\epsilon\}$
3. $\{a\}$ dacă: $a \in \Sigma$
4. RS dacă R, S – multimi regulate peste Σ +
5. R^* dacă R – multime regulată peste Σ
6. Orice altă multime regulată se obține aplicând de un număr finit de ori reg. 1-6

Expresii regulate, sunt la fel ca mai sus, doar că cu litere mici și fără multime, și la 4 e $r+s$.

Expresii regulate echivalente: multimele regulate reprezentate de acestea sunt egale.

Expresii regulate = secv. Obținute prin concatenarea simbolurilor din

$$\Sigma \cup \{\Phi, \epsilon, +, *, (,)\}$$

Multimele regulate asociate expresiilor regulate sunt limbaje regulate.

Deci: **Orice expresie regulată peste Σ , descrie un limbaj regulat peste Σ .**

Proprietăți de închidere ale limbajelor regulate

TEOREMA: Dacă L_1, L_2 sunt limbaje regulate peste alfabetul Σ atunci: L_1 reunit cu L_2 , L_1 intersectat cu L_2 , $L_1 L_2$, L_1^* , complement(L_1) sunt limbaje regulate peste alfabetul Σ

Lema de pompare pt limbaje regulate:

Această lema afirmă că pentru orice limbaj regulat L , există un număr p , astfel încât orice șir w din limbajul

L și cu lungime cel puțin p poate fi descompus în trei părți, x, y, z astfel încât:

$w = xyz$, $|xy| \leq p$, $|y| > 0$, și $xy^i z \in L$ pentru orice $i \geq 0$

Adică, şirul y poate fi "pompat" de oricat de multe ori şi şirul rezultat va fi tot în limbajul L .

- condiţia $0 < |y|$ adaugă o precizie suplimentară şi face lema mai robustă în ceea ce priveşte demonstraţia că un limbaj este regulat.

Observatii:

- Lema da o condiţie necesară, dar nu suficientă
- Dacă un limbaj satisface condiţiile lemei nu înseamnă că este regulat
- Folosim negaţia lemei de pompare pt a determina dacă un limbaj nu este regulat

-----CURS 4-----

Automate finite cu eps-miscari

$M = (Q, \Sigma, CV, q_0, F)$: CV e funcţia de tranziţie

Ideea: putem avea şi eps-tranzitii (automate cu eps-tranzitii)

TEOREMA: Pentru orice automat finit cu eps-miscari, există un automat finit echivalent

Echivalenţa dintre expresiile regulate şi limbajele acceptate de AF

TEOREMA: Dacă r este o expresie regulată, atunci există un AF care acceptă mulţimea secvenţelor reprezentate de această expresie (mulţimea regulată). Şi reciproc.

Echivalenţa: - construcţia automatului echivalent pentru fiecare dintre construcţiile de mai sus

- construcţia expresiei regulate ce descrie limbajul acceptat de un automat

Is niste exercitii la PAG 109

Proprietati: expresii regulate echivalente

(reuniune si concaten.)

$$r + s = s + r$$

$$(r + s) + t = r + (s + t)$$

$$(rs) t = r(st)$$

$$(r + s) t = rt + st$$

$$r(s + t) = rs + rt$$

(utilizarea lui Φ si ε)

$$\Phi + r = r + \Phi = r$$

$$\varepsilon r = r \varepsilon = r$$

$$\Phi r = r \Phi = \Phi$$

$$\Phi^* = \varepsilon$$

$$r^* + \varepsilon = \varepsilon + r^* = r^*$$

$$(\varepsilon + r)^* = r^*$$

$$(r^*)^* = r^*$$

$$(r^*s^*)^* = (r+s)^*$$

EXPRESII REGULARE

x	se potrivește cu caracterul x
r^*	zero sau mai multi r
r^+	unul sau mai multi r
$r?$	zero sau un r (optional)
rs	concatenarea lui r cu s

$r s$	sau r sau s
$r\{2,5\}$	doi, trei, patru sau cinci r
$r\{2,\}$	doi sau mai multi r
$r\{4\}$	exact patru r
	"character class"
$[xyz]$	se potrivește cu oricare dintre 'x', 'y', 'z'.
$[abj-oZ]$	se potrivește cu oricare dintre 'a', 'b', orice de la 'j' la 'o', sau 'Z'
$[^A-Z]$	"negated character class"
	se potrivește cu orice caracter cu excepția celor specificate
$.$	orice caracter cu excepția newline
$\{name\}$	se potrivește cu definiția "name"

-----CURS 5-----

Gramatici independente de context (GIC)

Derivari: - derivare de stanga: o derivare directa in care se inlocuieste cel mai din stanga neterminal

- Derivare de dreapta: o derivare directa in care se inlocuieste cel mmmai din dreapta neterminal

Analiza sintactica

Analiza sintactica: pt cuvantul w , succesiunea de derivari directe:

$S \Rightarrow a_1 \Rightarrow a_2 \Rightarrow \dots \Rightarrow a_n = w$

Analiza sintactica descendenta: dupa aceasta succesiune de derivari directe se obtine pornind de la S si terminand cu w

Analiza sintactica ascendenta: daca aceasta succesiune de derivari directe se obtin pornind de la w si terminand cu S

Arbore de derivare

Fie $G=(N,\Sigma,P,S)$ o gramatica independenta de context. Numim **arbore de derivare** sau **arbore de analiza sintactica** un arbore cu radacina, ordonat, cu urmatoarele proprietati:

1. Orice nod interior - o eticheta din N (adica un neterminal) ;
2. Orice nod frunza - o eticheta din $\Sigma \cup \{\epsilon\}$ (adica un terminal) ;
3. Eticheta radacini este S (start-ul) ;
4. Daca un nod are eticheta A , iar nodurile succesoare acestuia, in ordine de la stanga la dreapta sunt etichetate cu X_1, X_2, \dots, X_n , atunci $A \rightarrow X_1 X_2 \dots X_n$ trebuie sa fie o productie din P .

Frontiera(frontul): nodurile terminale, in ordine de la stanga la dreapta

Etichetele lor formeaza o secventa peste Σ^*

Obs: denumirea de frontiera se foloseste si pentru a denumi succesiunea etichetelor nodurilor terminale

TEOREMA: Fie $G=(N,\Sigma,P,S)$ o gramatica independenta de context. Un cuvânt w peste alfabetul Σ , deci din Σ^+ , apartine limbajului generat de G , adica w incluc in $L(G)$ daca si numai daca w este frontul unui arbore de analiza sintactica.

O gramatică $G = (N, \Sigma, P, S)$ independentă de context este **ambiguă** dacă si numai dacă există cel puțin un cuvânt w care admite doi arbori de derivare distincti; în caz contrar gramatica este **neambiguă**.

\Leftrightarrow exista 2 analize sintactice care folosesc numai derivari de stanga, diferite

\Leftrightarrow exista 2 analize sintactice care folosesc numai derivari de dreapta, diferite

Gramatica $G = (N, \Sigma, P, S)$ este **eps-independentă** daca:

a) dacă ϵ nu apartine lui $L(G)$ atunci G nu are eps-productii

b) dacă ϵ apartine lui $L(G)$ atunci avem o singură productie $S \rightarrow \epsilon$ iar celelalte productii nu-l contin în membrul drept pe S

TEOREMA: oricare ar fi $G = (N, \Sigma, P, S)$, exista $G' = (N', \Sigma', P', S')$ echivalenta, eps-independenta

Redenumire: reg de prod de forma $A \rightarrow B$

Ciclu: o * derivare de forma $A \Rightarrow^* B$

Recursivitate:

- Reg de prod recursiva la stanga: $A \rightarrow Aa$
- Reg de prod recursiva la dreapta: $A \rightarrow aA$
- Reg de prod recursiva: $A \rightarrow aAb$
- **Gramatica recursiva la stanga:** are cel puțin un neterminal recursiv la stanga
- **Gramatica recursiva la dreapta:** are cel puțin un neterminal recursiv la dreapta

Forma normala Chomsky

O gramatica independenta de context este in **forma normala Chomsky**(FNC) daca orice regula de productie este una din formele:

- a. $A \rightarrow BC$ A, B, C sunt neterminale
- b. $A \rightarrow a$ A - neterminal, a - terminal

Si un caz special $S \rightarrow \epsilon$, si S nu apare in membrul drept al nici unei reguli de prod.

TEOREMA: Oricare ar fi $G=(N, S, P, S)$ o gramatică independentă de context, întotdeauna există o gramatică în forma normală Chomsky G' , astfel încât $L(G) = L(G')$.

Forma normala Greibach

O gramatica este un forma normala Greibach(FNG) daca P are productii numai de forma:

$A \rightarrow aALFA$, $ALFA$ e neterminal, a - terminal, $ALFA$ apartine N^*

+ caz special $S \rightarrow \epsilon$

TEOREMA: Oricare ar fi $G = (N, S, P, S)$ o gramatică independentă de context, întotdeauna există o gramatică în forma normală Greibach, astfel încât $L(G)=L(G')$.

Simplificarea GIC

- **Simbol neproductiv** - A (neterminam) este neproductiv daca nu exista nicio derivare de forma
 $A \Rightarrow^* x$, x - termial*
- **Simbol inaccesibil** - X apartine $N \cup \Sigma$, este un simbol inaccesibil daca nu exista nici o $*$ derivare:
 $S \Rightarrow^* aXb$, a, b e ori terminal ori neterminal
- **Simbol neutilizabil** - un simbol este neutilizabil daca el este fie inaccesibil, fie neproductiv.

Obs: Fie $G= (N, S, P, S)$ o gramatica independenta de context:

- Fie un simbol neterminal A al gramaticii G . Daca nu exista o regula de productie $A \rightarrow a$ in P atunci A este neproductiv
- Fie un simbol terminal a al gramaticii G . Daca nu exista o regula de productie de forma $B \rightarrow \alpha a \beta$ in P atunci a este inaccesibil

Eliminarea eps-productiilor

1. Construim multimea N_ϵ care are ca elemente acele neterminale care prin derivare conduc la ϵ adică :

- $N_\epsilon = \{A \mid A \in N, A \Rightarrow^* \epsilon\}$

alg. \approx determinarea simb. productive

2. Determinam noile reguli de productie

- astfel incat productiile de forma $A \rightarrow \epsilon$ se elimina
- dar, daca $\epsilon \in L(G)$, atunci $\exists S \rightarrow \epsilon$ si S nu apare în membrul drept al nici unei productii

Determinam noile reguli de productie PAG 155

Eliminarea redenumirilor

PP. G – ϵ -independentă (daca nu , luam gr.echiv. ϵ -ind.)

Pentru fiecare $A \in N$

se elimina redenumirile de forma $A \rightarrow B$ ($\forall B \in N$)

- construiesc multimea $N_A = \{B \mid A \Rightarrow^* B\}$;
(\approx det. simb. accesibile)
- determinam noile reguli de productie

Determinam noile reguli de productie - algoritm PAG 160

Gramatica proprie - este o gramatica fara simb. neutilizabile, ϵ -independentă, fara cicluri.

VEZI ASTA CUM O FACI

!!!!!!!Eliminarea reg. prod. recursive la stanga PAG 166

Lema de pompare pentru limbaje independente de context

Fie L un limbaj independent de context. Exista atunci o constanta p dependenta numai de L astfel ca daca z apartine la L si lungimea lui z e mai mare sau egal cu p , atunci avem descompunerea $z = uvwxy$ cu proprietatile:

- Lungimea lui $vx \geq 1$
- Lungimea lui $vwx \leq p$
- uv^iwx^iy apartine L , oricare ar fi i apartine lui N

TEOREMA: Dacă L_1 si L_2 sunt limbaje independente de context atunci: $L_1 \cup L_2$, $L_1 L_2$, L_1^* sunt limbaje independente de context.
 $L_1 \cap L_2$, $\text{compl}(L_1)$ - nu sunt neaparat l.i.c

IS CEVA EXERCITII LA PAG 177

-----CURS 6-----

Automate Push Down (APD)

PAG 181

Un automat push down este un ansamblu de:

$M = (Q, \Sigma, \Gamma, \delta, q_0, Z_0, F)$, unde:

Q alfabetul starilor;

Σ alfabetul de intrare;

Γ alfabetul memoriei stivă; ;

$q_0 \in Q$ stare inițială;

$Z_0 \in \Gamma$ simbolul de start al memoriei stivă;

$F \subseteq Q$ mulțimea stărilor finale;

$\delta: Q \times (\Sigma \cup \{\epsilon\}) \times \Gamma \rightarrow \mathcal{P}(Q \times \Gamma^*)$ funcția de tranziție

Funcțiile de tranziții is tuple:

(q, a, x) : unde q - stare curenta, a - inputul care se proceseaza, x - top of stack

$\rightarrow \{(q_n, \text{alfa}), \dots\}$: q_n - stare noua, alfa - top of stack care se inlocuieste

Configuratie

(q, x, a) apartine $Q \times S^* \times \text{alfabetul de sus}$, spanzuratoarea

- Automatul se gaseste in starea q , pe banda de intrare urmeaza sa se citeasca(accepte) secventa x , iar in memoria stiva avem secventa a .
- Configuratie initiala: (q_0, w, Z_0)

Secventa acceptata de automat:

- Dupa criteriul tivei vide: L_p
- Dupa criteriul starii finale: L_f

TEOREME:

Fie automatul push-down M . Exista intotdeauna un automat push-down M' astfel incat

$L_p(M') = L_f(M)$ si reciproc.

Oricare ar fi G - o gramatica independenta de context, exista un automat push-down M astfel incat $L_p(M) = L(G)$ si reciproc.

G.I.C \Rightarrow APD echivalent

Fie F - gram independenta de context. Cine este M - APD astfel incat $L(G) = L_p(M)$?

$M = (\{q\}, \Sigma, N \cup \Sigma, \sigma, q, S, \text{semn ciudat})$

1. Daca $(A \rightarrow a)$ apartine lui P , atunci (q, a) apartine $\sigma(q, \epsilon, A)$
2. $\sigma(q, a, a) = \{(q, \epsilon)\}$ oricare ar fi a apartine alfabetului de intrare
3. $\sigma(\dots, \dots) = \text{semn ciudat}$ in alte cazuri

Determinism:

$M = (Q, \Sigma, \Gamma, \delta, q_0, Z_0, F)$

este **determinist** ddacă:

$\forall Z \in \Gamma, \forall q \in Q, \forall a \in \Sigma$

1) $|\delta(q, \epsilon, Z)| = 0$ si $|\delta(q, a, Z)| \leq 1$

2) $|\delta(q, \epsilon, Z)| = 1$ si $|\delta(q, a, Z)| = 0$

In caz contrar, automatul nu este determinist.

Multimea limbajelor acceptate de APD nedeterminate e strict mai larga decat multimea limbajelor acceptate de APD determinate.

-----CURS 7-----

Analizatorul descendent cu reveniri

Configuratie: (s,l,alfa,beta)

S - starea automatului

- q: stare normala
- r: stare de revenire
- t: stare de terminare
- e: stare de eroare

l - pozitia(urmatoare) in secventa de intrare

Alfa - stiva de lucru(de istorie): istoria regulilor de productie aplicate.

Beta - stiva de intrare: partea inca neprelucrata

Configuratie initiala: (q,1,eps, S)

Tranzitii:

– expandare:	$(q,i,\alpha,A\beta) \vdash (q, i, \alpha A_1, \gamma_1 \beta)$
– avans:	$(q,i,\alpha,a_i\beta) \vdash (q, i+1, \alpha a_i, \beta)$
– insucces de moment:	$(q,i,\alpha,a\beta) \vdash (r,i,\alpha,a\beta) \quad , a \diamond a_i$ $(q,i,\alpha,\epsilon) \vdash (r,i,\alpha,\epsilon) \quad , i \neq n+1$
– succes:	$(q,n+1,\alpha,\epsilon) \vdash (t,n+1,\alpha,\epsilon)$
– revenire:	$(r,i,\alpha a,\beta) \vdash (r,i-1,\alpha,a\beta)$
– alta incercare:	$(r,i, \alpha A_j, \gamma_j \beta) \vdash \dots$
daca $\exists A_{j+1} \rightarrow \gamma_{j+1}$	$\vdash (q,i,\alpha A_{j+1}, \gamma_{j+1} \beta)$
altfel daca $i = 1, A = S$	$\vdash (e,i,\alpha,A\beta)$
	$\alpha = \epsilon, \beta = \epsilon$
altfel	$\vdash (r,i,\alpha,A\beta)$

Observatie: Se numeroteaza regulile de productie cu acelasi membru stang.

Striva de lucru contine informatiile referitoare la regulile de productie aplicate.

CURS 8

Analiza sintactica descendenta.

Gramatici si analiza LL(k)

Firstk si Followk n am prea folosit

Gramatici LL(k)

- Analizatoare LL(k)
- Analiza sintactica descendenta
- Secv. De intrare este citita de la stanga la dreapta
- Se folosesc derivari de stanga

PAG 222

Gramatici LL(1)

TEOREMA: G - este de tip LL(1) ddaca

$$\forall A \in N \quad A - \text{neterminal}$$

$$A \rightarrow \alpha_1 \mid \alpha_2 \mid \alpha_3 \mid \dots \mid \alpha_m \quad \text{sunt diferite alternative ale productiilor neterminalului A}$$

- $\text{FIRST}_1(\alpha_i) \cap \text{FIRST}_1(\alpha_j) = \Phi, i \neq j$
- daca $\exists i$ a.i. $\alpha_i \Rightarrow^* \epsilon$ atunci: $\epsilon \in \text{FIRST}_1(\alpha_i)$
 $\text{FIRST}_1(\alpha_j) \cap \text{FOLLOW}_1(A) = \Phi, i \neq j$

Analiza sintactica LL(1)

- Se construiesc tabelul de analiza LL(1)

$M(X,a) =$

- (α,i) daca $X \rightarrow \alpha \in P$, $a \in \text{FIRST}_1(\alpha)$
 $X \rightarrow \alpha$ - a i-a regula de productie
- (α,i) daca $\varepsilon \in \text{FIRST}_1(\alpha)$, $a \in \text{FOLLOW}_1(X)$
 $X \rightarrow \alpha$ - a i-a regula de productie
- **pop** $X = a$
- **acc** $X = \$$, $a = \$$
- **err** in toate celelalte cazuri

• Analizorul sintactic LL(1)

Automat: (α, β, Π)

- **banda de intrare:** α (stiva de intrare)
- **stiva** β (stiva de lucru)
- **banda de iesire** $\Pi \Rightarrow$ sirul regulilor de productie

config. initiala: $(w\$, S\$, \varepsilon)$

config. finala: $(\$, \$, \Pi)$

tranzitii

- **push** $(ax\$, A\beta, \Pi) \vdash (ax\$, \alpha\beta, \Pi i)$ dc.: $M(A,a) = (\alpha,i)$
- **pop** $(ax\$, a\beta, \Pi) \vdash (x\$, \beta, \Pi)$
- **acc** $(\$, \$, \Pi) \vdash \text{acc}$
- **err** in celelalte cazuri

Se adauga \$ la orice sfarsit de cuvnt

Obs: O gramatica este de tip LL(1) ddaca tabelul de analiza nu contine conflicte
(nu exista mai mult de o valoare intr-o celula din tabel)

-----CURS 9-10-----

Gramatici LR(k)

- Analizatoare LR(k)
 - Analiza sintactica ascendenta
 - Secv de intrare este citita de la stanga la dreapta
 - Se folosesc derivari de dreapta
- Metoda: deplasare - reducere(shift-reduce)

O gramatica $G = (N, \Sigma, P, S)$

este de tip LR(k) pentru $k \geq 0$

ddaca din:

- $S' \xRightarrow{*}_{dr} \alpha A w \xRightarrow{*}_{dr} \alpha \beta w$
- $S' \xRightarrow{*}_{dr} \gamma B x \xRightarrow{*}_{dr} \alpha \beta y$
- $FIRST_k(w) = FIRST_k(y)$

rezulta ca:

- $A = B$
- $x = y$
- $\alpha = \gamma$

Pasi in analiza LR(k):

- Gramatica imbogatita (adaugam $S' \rightarrow S$)
- Constructia colectiei canonice (facem desenul ala cu multe ramuri)
- Constructia tabelului de analiza
- Analiza \rightarrow automat

La multimea cuvintelor de analizat se adauga la sfarsit \$(marcator de sfarsit de cuvant)

Colectia canonica LR(k)

$C = \{I_i - \text{elemente de analiza pentru un prefix viabil} \}$

- In I_0 avem un prim element de analiza
- Am cel putin un element in $I_j \Rightarrow$ adaug altele: functia Closure
- Am o multime $I_j \Rightarrow$ construiesc multimele $goto(I_i, X)$

I_i corespunde unei stari a automatului

E - multimea elementelor de analiza

LR(0)

- Se adauga S' nou simbol de start
- In I_0 avem $[S' \rightarrow .S] \dots$

Funcția Closure

Dacă avem un element de analiză de forma $[A \rightarrow a.Bb]$, unde $A \rightarrow a.Bb$ este un element de producție cu un punct (simbolul punctat), atunci Closure adaugă toate elementele de producție care pot începe cu B în acest context.

Funcția Goto

Funcția Goto în contextul LR(0) este o operație care generează o nouă configurație de analiză dintr-o configurație existentă, mutând punctul (simbolul punctat) peste un simbol X.

Tabel de analiza LR(0)

$T(I_i, \text{actiune}) =$

– s (shift, deplasare)

daca: $[A \rightarrow \alpha.\beta] \in I_i$, $\beta \neq \epsilon$

si: $T(I_i, X) = I_j$, daca $I_j = \text{goto}(I_i, X)$

– L (reducere cu r.p. nr. L)

daca $[A \rightarrow \alpha.] \in I_i$

$A \rightarrow \alpha \in P$: regula de prod. cu numarul L

si: $T(I_i, X)$ nu se completeaza

– acc daca: $[S' \rightarrow S.] \in I_i$

Toate celelalte cazuri se considera eroare .

Automatul LR(0)

- Configuratie (stiva_de_lucru), banda_de_intrare, banda_de_iesire)
- Pe stiva: prefixe viabile, stari ale analizorului
- Configuratie initiala: ($\$0$, $w\$$, eps)
- Configuratie finala: ($\$0\$$ lacc, $\$$, banda_de_iesire)

Tranzitii:

deplasare:

$$(\$ \gamma s_k, a_i \dots a_n \$, \Pi) \vdash (\$ \gamma s_k a_i s_m, a_{i+1} \dots a_n \$, \Pi)$$

daca: $T(s_k, \text{actiune}) = s$ si $T(s_k, a_i) = s_m$

reducere:

$$(\$ \gamma s_{p-1} X_p s_p \dots X_k s_k, a_i \dots a_n \$, \Pi) \vdash (\$ \gamma s_{p-1} A s_m, a_i \dots a_n \$, L\Pi)$$

daca: $T(s_k, \text{action}) = L$

si: $A \rightarrow X_p \dots X_k - \text{r.p. cu nr. } L$

$T(s_{p-1}, \text{actiune}) = s$

$T(s_{p-1}, A) = s_m$

acceptare: $(\$ 0 S s_{acc}, \$, \Pi) \vdash \text{acc.}$

eroare: *orice alta situatie*

O gramatica este LR(0) daca si numai daca tabelul de analiza nu contine conflicte.

Analiza sintactica SLR = Simple LR

Elemente de analiza SLR:

$$[A \rightarrow a.b, u] ; u = \text{FOLLOW}_1(A) \quad |u|=1$$

Analiza sintactica SLR

- Constructia tabelului de analiza SLR
 - Actiunea de reducere depinde de predictia u
- = > reducerea va avea o coloana pentru fiecare a (terminal)
- Tabelul : linii: elementele colectiei canonice
- Coloane: terminale, neterminale si \$
- Celula: s(stare), r(nr. Regulii de productie, acc)

O gramatica este SLR daca si numai daca tabelul de analiza nu contine conflicte.

LR(1) e la fel

Colectia canonica:

elem. initial

$$[S' \rightarrow .S, \$]$$

Closure

$$[A \rightarrow \alpha.B\beta, a] \Rightarrow [B \rightarrow .\gamma, b] \in \text{Closure}([A \rightarrow \alpha.B\beta, a])$$

$$B \rightarrow \gamma \quad \forall b \in \text{FIRST}_1(\beta a)$$

goto

$$\text{goto}(I, X) =$$

$$\text{Closure}(\{[A \rightarrow \alpha X.\beta, a] \mid [A \rightarrow \alpha.X\beta, a] \in I\})$$

Construirea tabelului de analiza LR(1):

$$[A \rightarrow \alpha.X\beta, b] \in I_i \quad : \quad \text{goto}(I_i, X) = I_j \Leftarrow \text{functia goto}$$

$$\text{action}(I_i, X) = sj$$

$$[A \rightarrow \alpha. , a] \in I_i \quad \text{action}(I_i, a) = rL$$

L – nr. reg. de productie: $A \rightarrow \alpha$

$$A \triangleleft S'$$

$$[S' \rightarrow S., \$] \in I_i \quad \text{action}(I_i, \$) = \text{acc}$$

Analizator LR(1) - similar cu LR(0), SLR

Analizator sintactic LALR

- $[A \rightarrow \underline{\alpha\beta}, a]$ (ce α subliniat e nucleu)
- Colectia canonica LR(1)
- Fuzioneaza elemente de analiza cu nuclee identice si care nu creeaza conflicte
- Predictia: reuniunea predictiilor
- Tabelul LALR & analiza : similar LR(1)

LR(1-uri)

Conflict:

$[A \rightarrow \alpha_1.a\alpha_2, u]$ **deplasare-reducere**
 $[B \rightarrow \beta_1. , a]$

$[A \rightarrow \alpha_1. , a]$ **reducere-reducere**
 $[B \rightarrow \beta_1. , a]$

EXEMPLU ANALIZA LR(1) PAG 270

-----CURS 11-----

Gramatica de atribute

G - gramatica independenta de context

- Fiecarui simbol al gramaticii I se asociaza 0 sau mai multe atribute :
multime finita de atribute
- Fiecarei reguli de productie I se asociaza o multime finita de expresii ale
atributelor asociate simbolurilor regulii de productie
=> reguli de evaluare a atributelor

Atribute:

Asocierile atribut - valoare sunt definite numai peste o "analiza sintactica" un
arbore de derivare

Evaluator de atribute:

- Calculeaza valori & propaga valorile calculate
- Traverseaza arborele de derivare
- Strategie de traversare a arborelui si propagare a valorilor

Dacă un atribut b depinde de un alt atribut c, atunci regula semantică pentru
calculul atributului b trebuie să fie evaluată după regula semantică care îl produce
pe c.

=> Graful de dependenta

Metode de evaluare

- Metode bazate pe arborele de derivare:
- Metode bazate pe reguli
- Metode bazate pe o ordine pre-fixata

Fie regulile de evaluare a atributelor asociate urmatoarei reguli de productie:

$A \rightarrow X_1 \dots X_k$

- **Atribut sintetizat:** un atribut al lui A;
regula de evaluare atribuie valoare atributului lui A
- **Atribut mostenit:** atribut al lui X_i ;
Regula de evaluare atribuie valoare atributului lui X_i
El depinde de valorile parintilor si fratilor

Gramatica S-atributata

Def: exista doar attribute sintetizate si acestea depind de valorile atributelor copiilor

Evaluarea atributelor: - parcurgere 'in sus' a arborelui de analiza sintactica
-> analizator sintactic descendent

Gramatica L-atributata

Def: pentru orice regula de productie $A \rightarrow X_1 X_2 \dots X_n$

- Un atribut mostenit al lui X_i depinde de attributele mostenite ale lui A si de attribute ale lui X_1, X_2, \dots, X_{i-1}
- Orice atribut sintetizat al lui A nu depinde de alte attribute sintetizate ale lui A

Gramatica de attribute(GA)

- Gramatica independenta de context
- Attribute + expresii ale atributelor

-----CURS 12-----

Translator finit PAG 292

Translator push-down PAG 296

Masini Turing PAG 303

RECAPITULARE PAG 310